

Информация о научных конференциях ...
График проведения конференций
Подать доклад для участия в конференции
Состоявшиеся конференции
Международная стажировка (Польша)
Публикация монографий
Опубликованные монографии
Отслеживание почтовых отправлений
Партнёры конференции
Организаторы
Сотрудничество
Контакты
Внимание! Акция!
Онлайн - веб конференция

+3 (728) 155-22-20

+38(044) 599-61-37

Подписка на новости

Ваш E-mail

Ваше имя

Отчество:

Никакого спама. Гарантируем!

Подписаться

ДОМІНАНТА СТРАТЕГІЧНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

ПОД-СЕКЦІЯ 1. Бухгалтерський учет и аудит

Бруханський Р.Ф.

кандидат економічних наук, доцент

Тернопільський національний економічний університет

ДОМІНАНТА СТРАТЕГІЧНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Стрімкий рівень розвитку технологій і загострення конкуренції як на вітчизняному, так і на світовому ринках змушують менеджмент аграрних підприємств здійснювати моніторинг повного спектру характеристик виробництва і збуту власної продукції (собівартість, якість, ціна, асортимент та інші). Система обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту сільськогосподарських підприємств України, використовуючи в основному інформацію фінансового і управлінського обліку, повинна розглядати її під дещо іншим кутом сприйняття, ніж це прийнято при традиційному обліку. Зокрема, для налагодження багатоаспектної обліково-інформаційної бази прийняття обґрунтованих управлінських рішень стратегічного характеру доцільно застосовувати ефект синергії власне обліку та базових принципів стратегічного розвитку підприємства – концепції цінностей, стратегічного позиціонування та моніторингу факторів впливу на витрати. З цієї точки зору варто наголосити на багатоаспектності досліджень економічної сутності категорії «цінність», яку свого часу здійснювали Дж.С. Мілл і Дж.Мак Куллора з позицій теорії затрат виробництва, М.Туган-Барановський в аспекті граничної корисності товару, М.Портер з погляду ланцюжка створення вартості, Ф.Котлер у контексті споживчої цінності і т.д.

Враховуючи сучасні вимоги до обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту сільськогосподарського виробництва вважаємо найбільш прийнятним підхід американського економіста, проф. Гарвардської бізнес-школи Майкла Юджена Портера, який у 1985 році сформулював концепцію визначення цінності товару (ланцюжка цінностей) з двох позицій: задоволення потреб споживача і оцінки процесу створення вартості.

Традиційний облік у сільськогосподарських підприємствах України в основному зосереджує увагу на комплексі процесів всередині підприємства, починаючи від розрахунків з постачальниками і закінчуючи отриманням виручки від реалізації готової продукції. Однак з точки зору стратегічного менеджменту моніторинг затрат з моменту придбання ресурсів не дозволяє повною мірою використовувати в своїх інтересах зв'язки з постачальниками, а закінчення моніторингу фактом реалізації продукції не забезпечує повноцінної інформації про потреби покупців, що є досить важливим для прийняття рішень стратегічного характеру. Таким чином, у межах обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту підприємств високоефективне управління затратами вимагає більш широкого спектру моніторингу даних з виходом за межі конкретного підприємства (рис. 1).

Основним завданням моніторингу ланцюжка цінностей підприємства є пошук можливих шляхів підвищення окремих результатів діяльності та покращення взаємодії між ними. З точки зору обліково-інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту аграрного виробництва врахування параметрів ланцюжка цінностей дозволить виділити додаткові напрями впливу на прибуток як кінцевий результат діяльності: 1) взаємовідносини з постачальниками, підрядниками та іншими партнерами з надходження ресурсів; 2) технологічні зв'язки елементів локального ланцюжка цінностей окремого підрозділу; 3) взаємозв'язок між ланцюжками цінностей підрозділів підприємства; 4) поєднання частин загальної цінності, створеної бізнесом; 5) взаємовідносини з покупцями, замовниками.

Для визначення стану і перспектив підприємства у конкурентній сфері переважно застосовують концепцію стратегічного позиціонування, яка передбачає два класичних шляхи конкурентної боротьби: 1) лідерство на основі затрат; 2) лідерство на основі якості (диференціації). Зважаючи на критичну поляризацію цих підходів, яка неспроможна забезпечити довготривалий успіх підприємства, орієнтуючись лише на низькі витрати (без врахування якості продукції) або ж високу якість (за рахунок надмірних витрат), в умовах вітчизняного аграрного виробництва вважаємо доцільним застосовувати обґрунтовану інтеграцію двох класичних концепцій лідерства з точки зору поєднання їх позитивних характеристик і формування алгоритму результату діяльності за співвідношенням «ціна-якість».

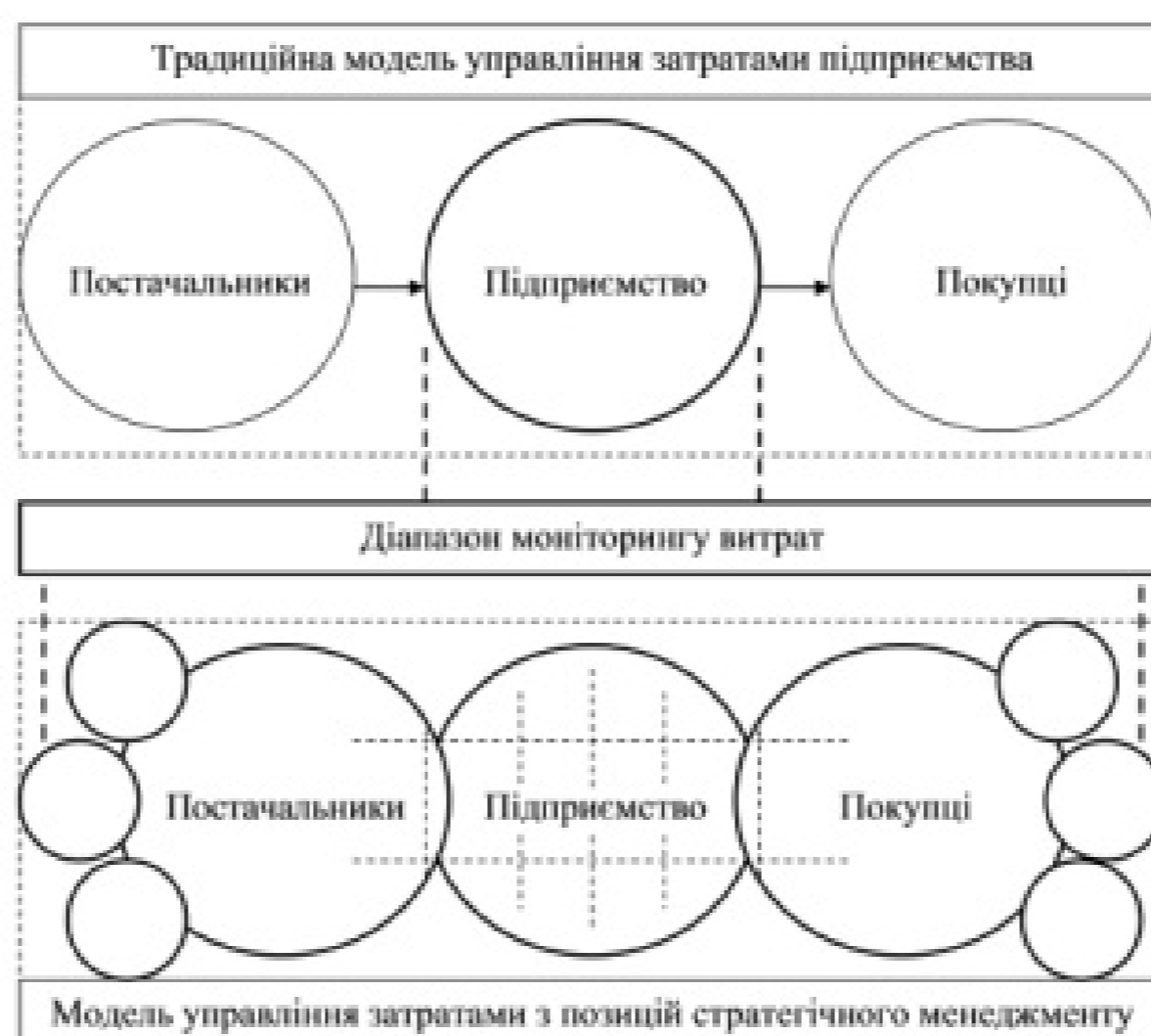

Рисунок 1. Діапазон моніторингу витрат адекватно традиційній і стратегічно орієнтованій моделі управління

Пропонований варіант стратегічного позиціонування діяльності аграрних підприємств вимагає: оптимальних розмірів землеволодіння; раціонального рівня спеціалізації та кооперації; асортименту продукції, орієнтованого на споживача; обґрунтованих обсягів виробництва; бережного і відповідального ставлення до якісних показників земельних ресурсів; розгалуженої мережі збуту продукції; застосування ресурсозберігаючих технологій і екологічного землеробства; чіткого обліку і контролю всіх видів витрат. Домінантою у даній стратегії є виробничий процес.

Концепція моніторингу факторів впливу на витрати передбачає їх виявлення, класифікацію і дослідження ступеню релевантної дії на результат діяльності. З цих міркувань фактори впливу на витрати доцільно поділяти на дві групи: 1) структурні фактори, пов'язані переважно зі структурою і технологією виробництва (розмір землеволодіння, обсяг діяльності, асортимент продукції, застосовувані технології, доцільність інвестицій, ефективність інтеграції тощо); 2) функціональні фактори, пов'язані з організацією бізнесу (ефективність використання ресурсів, управління співвідношенням «ціна – якість», надійність стосунків з бізнес-партнерами, репутація підприємства).

Відповідно розмежуванню вказаних факторів на дві групи, на практиці переважно поляризуються і думки представників адміністративного апарату сільськогосподарських підприємств: одна частина менеджерів наполягає на пріоритетності структурних факторів впливу на витрати бізнесу, визнаючи інші несуттєвими і надуманими; інша – визнає перевагу функціональних, оскільки вважає висновки, зроблені на основі структурних факторів – застарілими. Ці точки зору безперечно мають право на існування, однак дійсно ефективну модель прийняття стратегічних рішень забезпечить лише їх синтез: раціональне господарювання + виважене управління.

В процесі прийняття управлінського рішення стратегічного характеру необхідно співставити власний потенціал підприємства з можливостями і загрозами зовнішнього бізнес-оточення. При цьому доцільно врахувати, що: 1) в основі стратегій є завчасно сплановані дії (реакції) підприємства на зміну (динаміку) зовнішньої сфери господарської діяльності з метою досягнення бажаних цілей; 2) інформаційною базою прийняття управлінських рішень стратегічного змісту є обліково-аналітична система підприємства.

Сучасна система обліково-інформаційного забезпечення стратегічного управління сільськогосподарського підприємства повинна регламентувати головну мету, сутність якої полягає у наданні інформаційного супроводу для прийняття управлінських рішень стратегічного характеру.

Менеджмент сучасного підприємства не зацікавлений у громіздкому масиві всеохоплюючої облікової інформації, яка характеризується в більшості випадків ретроспективним змістом. Точна, детальна інформація, але з ярликом «на вчора» уже не потрібна. Облікова система підприємства безперечно повинна враховувати ці вимоги сучасності, оскільки облік є головною інформаційною базою менеджменту. Сучасний менеджмент, перебуваючи у динамічному економічному середовищі, потребує актуальної та оперативної інформації з високим ступенем релевантності. Система обліково-інформаційного забезпечення стратегічного управління сільськогосподарського підприємства значною мірою повинна орієнтуватись на пріоритетне використання інформації про зовнішню сферу діяльності підприємства, оскільки в сучасних мінливих умовах господарювання традиційні системи збору і обробки облікової інформації є непристосованими до відстеження і прогнозування кризових тенденцій бізнесу, вони в основному зорієнтовані на стабільні зовнішні умови діяльності. Залежно від виявлених змін зовнішнього бізнес-середовища підприємство повинно застосовувати адекватні реакції. Несвоєчасність або повна відсутність адаптивних дій безумовно спричинить проблеми в діяльності підприємства, збільшить бізнес-ризик і посилить загрозу банкрутства.